

na planoti Sette Comuni pristop v beneško nižino. Onstran Asiaga na gorovju se je utrdil. Njegovo najsilnejše oporišče je hrib Meletta severno-vzhodno Gallia. Obupno se oklepa te gorske pozicije. Bojno ozemlje je hudo, luknje v snegu in zemlji so često edino varstvo, ognja ni mogoče prižgati niti ponoči, ker je sovražnik preblizu in noči presvetle. Gorske vasi so razrte in ne dajejo nikakega zavzetja. Vzpodbujevalno učinkuje bližina nižine. Vse dela, vse giblje, da pričeta ofenziva ne zastaja. Iz sovražnikovih ukrepov se vidi, da računa z novo fazo bojev. Sovražnik je koncentriral s postavljenimi sedmo svojo armado sedaj vso svojo vojno moč med Piavo in Adižo na frontnem loku, širokem okoli 170 kilometrov. Na tirolski zapadni fronti od Ortlerja do Adiže stoji slejkoprej prva italijanska armada. Francoske čete so došle na prostor severno Verone.

Vojna na morju.

Potopljeno.

W.-B. Berlin, 29. novembra. Vsled delovanja nemških podmorskih čolnov bilo je na severnem bojišču zopet 3 parnikov in 1 jadernica potopljenih.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Napad avstrijske mornarice.

K.-B. Dunaj, 30. novembra. Iz vojniskovnega urada se poroča:

Dne 28. novembra v ranem jutru odplule so skupine naših torpednih ladij v poizvedovanje italijanskega obrežja. Ena skupina opazila in obstreljevala je južno izliva Meteura en tovorni vlak. Lokomotiva je eksplodirala. Vlak je bil močno poškodovan. Med obstreljevanjem stale so ladje pod brezuspešnim ognjem neke srednje-kaliberske baterije na suhem. Ena druga skupina ladij borila se je proti srednjim topovskim baterijam pri Corsinu in Rimini. Med in po obstreljevanju bile so ladje brezuspešno od sovražnih letalcev obstreljevane. Pri vrnitvi opazilo se je več sovražnih ladij, ki so se umaknile napadu in odplule proti severnemu zapadu. Sevražne ladje pri Anconi bile so od enega pomorskega letalca z bombami obložene. Vse naše ladje in vsa naša letala so se nepoškodovano vrnila.

16.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 30. novembra. Zapadno in južno-zapadno ceste od Gibraltara potopili so nemški podmorski čolni zopet 5 parnikov in 2 jadernici s skupno 16.000 brutto-register-tonami.

13.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 1. decembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v zatvornem okolišču okrog Anglije: 13.000 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

21.000 ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 2. decembra. (W.-B.) Uradno se razglša:

Eden nemških podmorskih čolnov (poveljnik pomorski oberlajtnant H. Valentiner) potopil je nanovo v vzhodnem Kanalu pod najtežjim sovražnim protučinkom 5 parnikov z okroglo 21.000 brutto-register-tonami.

Prestolni govor našega cesarja.

„Gospodarji hočemo biti v lastni hiši!“

V otvorni seji avstrijskih delegacij imel je naš krasni mladi cesar velepomembni prestolni govor, kateremu posnemamo sledeče važne točke:

Cesar se je zahvalil za vdanostne pozdrave predsednika delegacij in se spominjal potem predhodnika, nepozabljivega cesarja Franc Jožefa. Dejal je: V hudih in lepih urah je pokojni vladar skozi dve človeški življenji v brezprimerni lastni požrtvovalnosti in delu usodo svojih narodov vodil. Blagoslovljen bodi njegov spomin! Stari cesar, katerega najiskrenejša želja je bila, da bi večer svojega življenja smel porabiti za dela miru, ni iskal boja. Krvavega srca, ali v zaupanju na Boga, požrtvovalnost svojih narodov in moč monarhije je moral neizogibno vojno sprejeti. Našel je navdušeni odmev. Slavni uspehi naših zmagovitih armad, pogum naše armade napolnijo nas s patrijotičnim ponosom. Zato se zahvaljujemo v prvi vrsti vsemogočnemu Bogu. Ali tudi našim vojakom in hrabremu vztrajanju v zaledju se moramo zahvaliti. Onim, ki so v vojni trpeli, veljala bo prva naša skrb. Kakor v težkih časih nismo poznali bojazni, tako tudi sedaj, ko se prične jasni pogled v bodočnost, ne smemo preseči mero tega, kar nam prija. Po zmagoviti obrambi smo vsakokrat pripavljeni, skleniti častni mir, ki zaja mōi existenco monarhije.

Cesar se je spominjal na papeževo miravno posredovanje in omenil, da je ponudbo ruske vlade glede začetka pogajanj za splošni mir sprejel. In cesar je nadaljeval: Na drugi strani pa moramo smatrati kot svojo najsvetejšo dolžnost, da meč, ki nam ga je potisnila sovražnost plena lač-

nih sosedov v roko, ne odložimo preje, dokler se ne bodejo odpovedali naši nasprotniki svojim blaznim načrtom glede razdelitve in posiljenja naše države. Gospodarji hočemo ostati v lastni hiši!

Tako krasno izkušena zveza z Nemčijo, katere prevrženega vladarja sem smel pred kratkim kot gosta pozdraviti, bila je zadnjič vsled zmagajužnem zapadu nanovo okrepana. Z bolgarskim ljudstvom vežejo nas bratske razmere. Turški vojaki so hrabro z nami držali in upamo, da pride i za Turčijo čas novega procvita in razvitka. Z nevtralnimi državami hočemo razmere okrepčati.

V tem zmislu je govoril naš cesar Karl! Krasna je bila njegova beseda o naši miroljubnosti. Še krasnejšo njegovo odkritosrčno priznanje, da hočemo ostati gospodarji v lastni hiši. Nikdo nima pravice in nikdo se ne sme predrzniti, v mešavati se v naše zadeve. Ne zunanjih sovražniki, ne notranji rogovileži! Naš dom si bomo sami vstvarili in sami uredili. Hvaležno se klanjamo pred to cesarjevo besedo. Avstrija nad vse!

Hindenburg in Ludendorff o vojni in miru.

Najznamenitejši nemški vojskovodja feldmaršal Hindenburg in njegov zvesti pomočnik Ludendorff sta se pogovarjala pred kratkim v nemškem velikem glavnem stanu sčasnikarji o vojni in miru. Pripadamo par značilnih mest iz tega pogovora:

„Vse gre dobro“, začel je Hindenburg pogovor. In Ludendorff je potrdil: „Vojni položaj opravičuje največje zaupanje.“

„Prezimetri moramo seveda“, nadaljeval je Hindenburg, „in nekaj napora bomo pač še imeli, mi kakor naši zavezniki. Čimbolj se vojna svojemu koncu približuje, temmanj smemo v svoji sili opesati. Le trdno stati in močni biti — potem pride mir že sam ob sebi!“

Ludendorff je dodal: „Čas miru določiti seveda ne moremo. Noben vojskovodja ne more kaj takega prorokovati, ravno tako kakor ne more določiti zdravnik ob bolniški postelji dan ozdravljenja, katerega se hoče vedno od njega vedeti. Le eno zamoremo z gotovostjo zagotoviti: Vojna se bode za nas ugodno končala.“

Obiskovalec je vprašal: „Gotovo se ne more čas miru določiti; ali mogoče pa vprašanje „kako“? S katerimi sredstvi se bode mir najsigurnejše uresničil?“

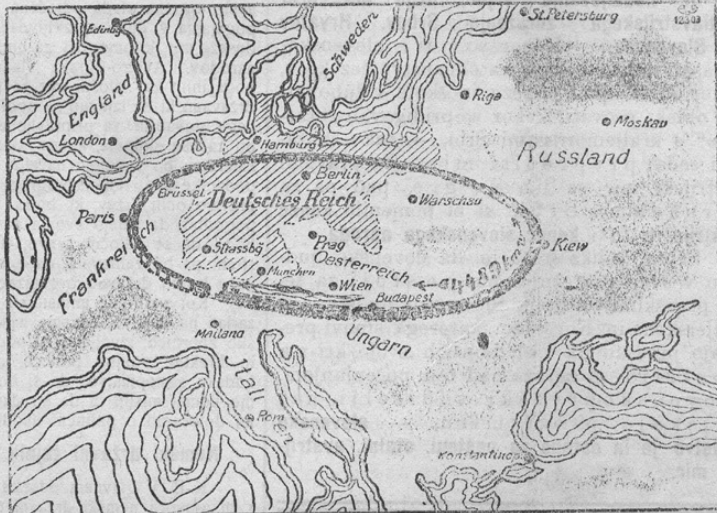
„Mir se bode tempreje uresničil“, odgovoril je Ludendorff, „čimbolj ugoden bo postal naš vojni položaj. Še stoji dejanje nad besedo!“

In Hindenburg: „Zato ni treba zdaj več o miru govoriti. Mir je še prenežna rastlina, da bi se jo smelo trajno dotikati.“

„Začetek“, je nadaljeval Ludendorff, „hočejo menda Rusi napraviti. S tem nočem reči, da smatram izjavo boljševikov že za miravno ponudbo. Najprve se mora dobiti jamstvo, da ima vlada tudi silo, uresničiti uspeh pogajanj z nami na znotraj in zunaj. Premirje z Rusijo zamoremo pač vsakokrat skleniti, kadar imamo jamstvo, da se bode premirje držalo. Vprašanje splošnega premirja pa bode težavno. Hočem omeniti le eno vprašanje: Ali naj se med splošnim premirjem naši podmorski čolni vsakemu bojevne delu odpovejo, ali naj medtem trgovske ladje nemoteno v Anglijo, Francijo in Italijo vozijo in s tem položaj nasprotnikov izboljšajo, medtem ko mi nimamo nobenega dovolja? Premirje 3 mesecev je dovolj dolgo. V treh mesecih se zamore v sovražnih državah mnogo na našo škodo spremeniti. Postati si moramo jasni v najkrajšem času in priti do sklepov, ne da bi vojaški položaj kaj trpel. — Ako mi kdo pravi, da je bila ruska revolucija za nas sreča, potem protestiram. Ruska revolucija ni bila sreča, marveč naravna in potrebna posledica našega vojevanja. Moder-

Delo nemških podmorskih čolnov.

Pripadamo sliko, ki kaže zanimiv učinek delovanja nemških podmorskih čolnov. En tovorni vlak od 4489 kilometrov dolgoti, odgovarja s svojo tovorno zmoglostjo od 1. februarja do 1. avgusta 1917 potopjenemu tovornemu prostoru sovražnih ladij. Ta vlak bi zamogel tvoriti elipso, ki bi obsegala m. dr. mesta Brüssel, Berlin, Varšava, Kiew, Budimpešta, Dunaj in Paris. Ogronne zaloge na strelivu, živilu in velikanško število življenj sovražnikov so nemški podmorski čolni potopili. Preprečili so s tem, da bi se Nemčijo in

Das Lačvermögen des versenkter Feindl. Schiffsraumes vom 1. Februar bis 1. August 1917.

Avstro-Ogrsko od sovražne strani izstradalo in tako k nečastnemu miru prisililo.

na vojna je nekaj čudnega. Preje se so vojskovale armade, zdaj je to vojna narodov. Preje je bila vojna s tem končana, da je bila sovražna armada premagana, zdaj konča vojna s premaganjem sovražnega naroda. To vse pred vojno nismo vedeli in smo se morali šele v vojni priučiti. Odločilnih bitk, kakor v prejšnjih vojnah, ni več, ali pa one odločujejo, kakor bitka pri Tannenbergu, šele posredno. Vojaški porazi razrušijo zaupanje ljudstva do njegove vlade, opozicija se okrepa, pridobiva na moči, vlada pade. Ako je potem, kakor na Ruskem, ves zistem strohnel in gnil, pride ravno do splošnega poloma. Ruska revolucija torej ni srečni slučaj, marveč le posledica naših zmag.

To je mnenje najznamenitejših nemških vojskovodij. In to mnenje gotovo poklicanih mož nam daje upanje, da bode kmalu te grozovite vojne konec in da nam bode ta konec prinesel zmago ter jamstvo za srečno bodočnost.

Prvi minister Poljske.

Dosedanji kronski referendar regentskega sveta Poljske dr. Jan Kucharzewski, katerega

Dr. Jan Kucharzewski.

sliko danes prinašamo, je prvi minister novo ustanovljene poljske države.

VELIKA URA

zahteva velik narod! Gre za
bodočnost naših otrok, naše
očetnjave!

Vsak posameznik v deželi, ki
podpiše

7. vojno posojilo,

krepi armado, jači državo in
utrjuje varnost sedanjega in
vseh prejšnjih vojnih posojil!

Splošna
brambna dolžnost
zunaj! doma!

Stori svojo dolžnost!

Slovensko-prvaški poslanci proti miru!

V zadnjih mesecih smo čitali stokrat v prvaških listih grdo laž, da edino hudobni Nemci prepečajo sklenitev mira. To laž se je tiskalo vedno nanovo v kljub temu, da sta bila pokojni naš cesar Franc Jožef in nemški cesar Viljem skozi desetletja najboljša varovalca miru, — v kljub temu, da sta naš cesar Karl in nemški cesar Viljem opetovano

sovražnikom ponudila roko k spravi, čeprav so bile njune armade povsod zmagovite, — prvaško časopisje je ednostavno lagalo naprej . . .

Zdaj pa se je zgodilo, da so na celi črti premagani Rusi — ki so jim naši in nemški vojaki v nešteti bitkah dokazali, da ne zmaguje število armade, marveč le duh, le domovinski čut, le pravičnost boja, — da so torej ti Rusi vsled zmage boljševiske revolucije ponudili premirje v svrhu pogajanja za mir. Vsi smo bili veseli, kajti to je bil prvi žarek prihajajočega miru. Avstro-ogrska in nemška vlada sta rusko ponudbo pošteno sprejeli. Kajti vsi smo za mir!

Posten človek bi mislil, da bodejo i slovensko-prvaški poslanci kar zavriskali od veselja in iz stališča patriotizma ter svojega naroda za čimhitrejšo rešitev te zadeve delovali. Pa — figa! Kdor je to mislil, bil je opeharjen! V državnem zboru in v svojem časopisju, gotovo pa še bolj v ustmeni agitaciji med preprostim ljudstvom, se je pričelo hujskati proti tej ruski mirovni ponudbi. Poslanec dr. Korošec in njegovi slovensko-prvaški prijatelji so v državnem zboru javno napadli c. k. avstrijsko vlado zaradi te zadeve . . .

Zakaj? Zakaj vse to? To ni blaznost, to je zistem, to je naročeno, premišljeno delo! Tisti slovensko-prvaški poslanci in voditelji, ki se navdušujejo za „jugoslovanstvo“, to se pravi za razrušenje današnje Avstrije ter za združitev Srbov, Hrvatov in Slovencev, — vedo prav dobro, da to pri današnjih razmerah nimogoče. Naša Avstrija ne bode razkosana, kajti v zvezi zvezi z Nemčijo zmaguje na vseh frontah! Zato so ti poštenjaki hoteli doseči združenje Srbov, Hrvatov in Slovencev na mirovni konferenci. To so tudi naravnost zahtevali! Srbi, Rusi, Angleži, Italijani, Francozi in Japonci, morda celo afričanski zamorci in Amerikanci naj bi torej sklepali o bodočnosti Avstrije . . . V moji hiši pa ne sme nikdo razven mene gospodariti! Kdor hoče biti pod kraljemorilsko srbsko komando, ta naj gre tja na Balkan, čeprav mu lahko prerokujemo, da bode tam kmalu vislice našel . . . Kajti v drugih državah res ni mogoče, da bi Gregorini in Kramarji, Hribarji in Kloufači, skozi dolga leta pod očmi ponižne oblasti igrali veliko politično vlogo . . .

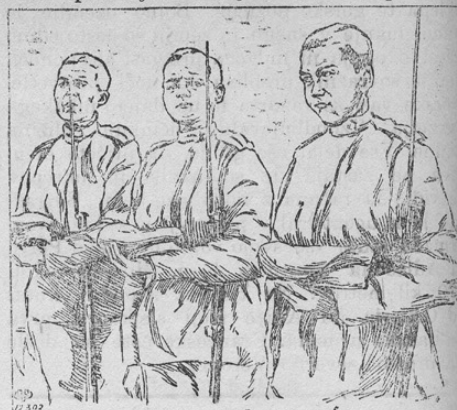
Ruski „boljševiki“ so se naveličali vojne, ki jim je rinašala poraz za porazom. Ponudili so zdaj kot premaganci roko v častno spravo. V svoji ponudbi se seveda niso spomnili mariborskega kaplana Korošca in ostalih prvaških vodij, in se tudi niso ozirali na njih politične nazore. Zato so ti slovensko-prvaški voditelji z neverjetno strastjo in predrznostjo zapričeli boj proti miru. Ljubše jim je nadaljevanje vojne, nego mir brez protiaavstrijskega združenja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Kakor so ti slovensko-prvaški voditelji vrgli katoličanstvo čez krov, kakor so si upali papeža in škofe v duhovniški obleki psovati, kakor so pridigovali „bratstvo“ s kraljemorilskimi Srbi, — tako skušajo i sedaj prepričati mir. Za pravični avstrijski mir se jim ne gre, pač pa za združenje s Srbi, ki bi pomenilo konec Avstrije in tudi konec slovenskega naroda.

Sreča, velika sreča je, da slovensko ljudstvo v svoji pretežni večini ne stoji za temi prvaškimi voditelji. Slovensko ljudstvo na Štajerskem in Koroškem, katerega sinovi prelivajo junaško na vseh bojiščih svojo kri za Avstrijo, se zgraža nad tem počenjanjem. Slovensko-prvaški voditelji naj hujskajo proti miru, — slovensko ljudstvo je in ostane za poštenu, stalni, avstrijski mir.

Podpisujte 7. vojno posojilo!

Ruske amaconke.

Kakor znano, 'stojimo zdaj v pogajanjih zaradi premirja z Rusijo. Rusi so pričeli v

„Russlands Amazonen.“

zadnjem času že ženske vojake vporablja. Prinašamo sliko takih kipar Kanka napravil plakete Kramara ter Razina. Te medajle s slikami pomiloščenih veleizdajalcev se bodo od tajništva mladočeške stranke prodajale. Lepe šege! V svoji neskončni ljubezni je naš cesar na smrt obsojene veleizdajalce pomiloštil. Zdaj pa se dela v zahvalo „medajle“ s podobami teh poštenjakov! Kaj ko bi kak češki kipar še napravil plakete s podobo torpednega čolna, ki se je Lahom prodal? . . .

Politični utrinki.

Medajle za veleizdajalce.

„Narodni Listy“ poročajo popolnoma očitno, menda še z nekakim češko-narodnim ponosom, da je češki kipar Kanka napravil plakete Kramara ter Razina. Te medajle s slikami pomiloščenih veleizdajalcev se bodo od tajništva mladočeške stranke prodajale. Lepe šege! V svoji neskončni ljubezni je naš cesar na smrt obsojene veleizdajalce pomiloštil. Zdaj pa se dela v zahvalo „medajle“ s podobami teh poštenjakov! Kaj ko bi kak češki kipar še napravil plakete s podobo torpednega čolna, ki se je Lahom prodal? . . .

Ruski vojni vjetniki govorniki na Ogrskem.

Glasom časniških poročil je govoril na nekem zborovanju socijalnih demokratov na Ogrskem tudi neki ruski vojni vjetnik pod velikim odobravanjem. „To je pač precej hudi poper! Ruski vojni vjetniki delajo zdaj torej že politiko na Ogrskem. Morda se jih pokliče še v kakšno ministerstvo, da uvedejo tam — ruske razmere.“

Visokim duhovnikom ni treba plačati davka!

Poslanec Viskovsky je v avstrijski državnih zbornici predlagal, da naj se prisili tudi visoke cerkvene dostojanstvenike, ki so pred vojno obogateli, do plačila vojnega davka. Ta predlog je bil s 169 proti 148 glasovi odklonjen. Toraj bogatim duhovnikom ni treba plačati davka!

Min. predsednik Seidler o pogajanjih z Rusijo.

K.-B. Dunaj, 30. novembra. Začetkom se je izjavil ministerski predsednik dr. vitez Seidler, da je avstro-ogrska vlada odločena stopiti z rusko vlado v pogajanja v duhu spravljivosti, ker stremi, čimprej da doseže mir, ki omogoči za bodoče zaupljivo sodelovanje narodov. Avstro-ogrska vlada bo stremila pri svojih pogajanjih za splošni mir za tem, da doseže z onimi državami, ki se izjavijo na podlagi sedaj od Rusije izvršene povabila za pripravljene skleniti mir, tak mir, ki bo za vse skupine, katere sklenejo pogodbo, časten, in kateremu bo temeljno načelo: »Noben teritorij, in gospodarske sile.« Avstro-ogrska vlada bo pri tem priznala pravico onih držav, ki bodo sklepale z njo mirovno pogodbo, da smejo svojim narodom dati popolno svobodo, da se odločijo o svoji državni bodočnosti, s svoje strani pa bo zahtevala, da izostane vsako vmešavanje v našo lastno državno organizacijo.

Kot avstrijski ministerski predsednik moram opozarjati na dejstvo, da sme naša država, ki ima poslansko zbornico, izvoljeno na podlagi splošne, enake, tajne in direktne volilne pravice, upravičeno trditi, da ima ljudsko zastopništvo, da si bolj demokratičnega moremo komaj misliti in da so dani vsi predpogoji, da sami določamo o politični usodi narodov v državi.

Nemški državni tajnik o mirovni ponudbi.

K.-B. V glavnem odseku državnega zbora je 30. t. m. govoril nemški državni tajnik za zunanje zadeve dr. v. Kuhlmann med drugim tako-le:

Gospoda moja! Naši pogledi se obračajo v tem trenutku proti vzhodu. Rusija, ki je vrgla baklo vojne v svet, Rusija, kjer je do moga in kosti gnila tolpa birokratov in zajedavcev, dosegla preko morda včasih bla-